

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ
НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ:
ІСТОРІЯ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
У двох частинах
Частина 2

(Суми, 19 травня 2017 року)

Суми
2017

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ
МІСЬКИХ РАД ЯК СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

З числа органів місцевого самоврядування одну з важливих ролей відіграють виконавчі органи міських рад, адже саме вони займаються вирішенням значного кола питань, які мають місце при певних обставинах, забезпечуючи належне функціонування соціальної, економічної, побутової та інших сфер життєдіяльності територіальної громади. Існування таких органів є невід'ємною необхідністю, зумовленою особливостями формування місцевого самоврядування в Україні та створює умови для життєздатності та ефективної діяльності населення, адже проблеми підлягають вирішенню на місцевому рівні у власних інтересах і першочергово з використанням власних ресурсів. Тому виникає гостра необхідність дослідження особливостей функціонування виконавчих органів міських рад як ключових складових елементів у системі органів місцевого самоврядування та з'ясування їхньої ролі у забезпеченні розвитку відповідних громад.

Дане питання у різні часи досліджувалося такими вченими як В. Величко, В. Серьогін, В. Таран, О. Ярмиш, П. Біленчук та іншими науковцями.

Під виконавчим органом ради необхідно розуміти відносно відокремлену частину ради, яку складає колектив громадян, що здійснює виконавчо-розпорядчі функції на підставі владних повноважень і діє за допомогою визначених форм організації та методів діяльності. Виконавчі органи є

структурними підрозділами системи міської ради, кількість і взаємовідносини яких залежать від розміру території, чисельності населення, характеру його розселення, кількості та профілю об'єктів управління, а також від функцій, які покладаються на виконавчі органи. Говорячи про систему виконавчих органів, мається на увазі система власне органів і посадових осіб, які здійснюють ті чи інші виконавчі функції, оскільки посадові особи є структурними підрозділами саме місцевої ради, які відповідно можуть створювати підсистему виконавчих органів [1, с. 3]. Маючи єдиний законодавчо встановлений правовий статус, виконавчі органи різного рівня повинні вважатися структурними підрозділами місцевої ради, які здійснюють виконавчо-розпорядчі функції.

Ст. 140 Конституції України [2], передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи [2]. Виконавчі органи реалізують свої функції на місцевому рівні, будучи інструментом реалізації завдань, що стоять перед певною територіальною громадою та взаємодіють із рештою елементів даної системи визначаючи основні її характеристики.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2], виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи [2]. Таким чином законодавець виділяє три види органів – виконавчі комітети, відділи й управління. Ці органи є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Також важливу роль в такій системі відіграють виконавчі органи, які не підпадають під загальну характеристику

виконавчих органів. Мова йде про комісії (ради), які створюються для реалізації окремих рішень. Вони виступають формою взаємодії виконавчих органів з іншими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування і громадськістю в рамках реалізації державних, регіональних чи місцевих програм, рішень, підготовки питань, узгодження позицій, координації діяльності, контролю за виконанням рішень тощо. Звідси членами комісій можуть бути представники виконавчих органів, діяльності яких стосується робота комісії (обов'язково), депутати, представники місцевих державних адміністрацій, територіальних органів виконавчої влади, представники громадських об'єднань, закладів культури, освіти, науки [2, с. 27 – 29].

Розглянувши дане питання доцільно відзначити, що виконавчими органами є відокремлена частина ради, яку складає колектив громадян, що здійснює виконавчо-розпорядчі функції на підставі владних повноважень. Виконавчими органами міських рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Важливу роль в даному напрямі також відіграють комісії, які створюються для реалізації окремих завдань виникнення яких зумовлено певною необхідністю.

---

1. Таран В. Діяльність виконавчих органів місцевих рад у системі державного управління / В. Таран // Напрями реформування системи органів місцевого самоврядування в Україні. – 2010. – 2 (29). – С. 1 – 8.

2. Конституція України [Електр. ресурс] : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

3. Про місцеве самоврядування в Україні [Електр. ресурс] : Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/page>.

4. Величко В. Проблеми визначення функцій та організаційної структури місцевих органів виконавчої влади в Україні / В. Величко // Актуальні проблеми юридичної науки: Тези доп. наук. конф. молодих учених та аспірантів. – Харків: Нац. юрид. Академія України. – 2000. – 3 (45). – С. 25 – 34